

**Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 82
hallituksen esityksen johdosta laeiksi arpajaisverolain ja tulo- ja
varallisuusverolain 22 §:n muuttamisesta**

Eduskunta on 2 päivänä lokakuuta 1981 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistele-
vasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o
133 laeiksi arpajaisverolain ja tulo- ja varalli-
susverolain 22 §:n muuttamisesta. Tämän esi-
tyksen yhteydessä valiokunta on käsitellyt ed.
Saarikosken ym. lakialoitteen n:o 49 laiksi arpa-
jaislain 3 ja 4 §:n muuttamisesta. Eduskunta
on lähettänyt aloitteen n:o 49 valiokuntaan
27 päivänä helmikuuta 1981.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti valiokunta
on pyytänyt hallituksen esityksestä maa- ja
metsätalousvaliokunnan lausunnon, joka on tä-
män mietinnön liitteenä.

Voimassa olevien verosäännösten mukaan
hevoskilpailujen yhteydessä kilpailupaikalla toi-
meenpannusta vedonlyönnistä saatu voitto on
veronalaista tuloverotuksessa. Muunlaiset ve-
donlyöntivoitot ja arpajaisvoitot eivät sitä vas-
toin ole veronalaisia tuloverotuksessa, vaan
niistä peritään arpajaisverolain mukainen vero.
Vedonlyönti- ja arpajaisvoittojen verotusmenet-
telyn yhdenmukaistamiseksi hallitus ehdottaa,
että hevoskilpailujen yhteydessä kilpailupaikalla
toimeenpannusta vedonlyönnistä saadut voitot
vapautettaisiin tuloverosta ja saatettaisiin arpa-
jaisverolain alaisiksi. Arpajaisveron määräksi
ehdotetaan 10 prosenttia pelipanosten eli tota-
lisaattorin liikevaihdon yhteismäärästä. Samalla
hallitus ehdottaa, että verotulojen säilyttämi-

seksi mainitun muutoksen jälkeenkin kuntien
ja valtion välillä suunnilleen nykyisellään arpa-
jaisveron tuoton jakoperusteita muutettaisiin sit-
ten, että valtion osuus veron tuotosta olisi 60
prosenttia.

Lakialoitteeseen n:o 49 sisältyvän lakiehdo-
tuksen mukaan verovapaan tavaravoiton arvo
nostettaisiin nykyisestä 1 000 markasta 3 000
markkaan, minkä lisäksi muustakin voitosta olisi
aina voiton arvosta riippuen 25 tai 30 pro-
senttia arpajaisverosta vapaata.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut
hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset
tarkoituksenmukaisiksi. Hallituksen esityksen
perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt
asettua puoltamaan hallituksen esitykseen sisäl-
tyvien lakiehdotusten hyväksymistä. Maa- ja
metsätalousvaliokunnan lausunnossa esitettyyn
viitaten valiokunta on kuitenkin alentanut arpa-
jaisveron suuruuden 5 prosentiksi pelipanosten
yhteismäärästä.

Käsittelemänsä aloitteen suhteen valiokunta
on asettanut kielteiselle kannalle.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

*että Eduskunta päättäisi hyväksyä hal-
lituksen esitykseen sisältyvän toisen laki-
ehdotuksen muuttamattomana ja ensim-
mäisen lakiehdotuksen näin kuuluvana:*

Laki

arpajaisverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 10 päivänä huhtikuuta 1970 annetun arpajaisverolain (259/70) 3 §:n 1 mo-
mentti ja 6 §:n 1 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 4 a § seuraavasti:

3 §

(Kuten hallituksen esityksessä.)

4 a §

Arpajaisvero hevoskilpailujen yhteydessä
asianomaisella luvalla kilpailupaikalla toimeen-

pannusta vedonlyönnistä saaduista voitoista
määräytyy tämän lain säännöksistä poiketen ve-
donlyöntiin käytettyjen rahapanosten yhteismää-
rän perusteella. Arpajaisvero on 5 prosenttia
sanotusta rahapanosten yhteismäärästä.

6 §

(Kuten hallituksen esityksessä.)

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(Kuten hallituksen esityksessä.)

Samalla valiokunta, jonka käsittelyn pohjana on ollut hallituksen esitys, ehdottaa,

että lakialoitteeseen n:o 49 sisältyvä lakiehdotus hylättäisiin.

Helsingissä 24 päivänä marraskuuta 1981

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, varapuheenjohtaja J. Laine, jäsenet Jokela, M. Järvenpää, Koppanen, Lampinen, Lillqvist, Lin-

na, Manninen, Melin, Niskanen, Rosnell, Sirén, A. Stenbäck, Sutinen ja Tamminen sekä varajäsenet Malm, Muurman, Pohjala, Puolanne ja Surakka.

Vastalause

Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausuntoon liitettyyn eriävään mielipiteeseen yhtyen ehdotamme,

että hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset hylättäisiin.

Helsingissä 24 päivänä marraskuuta 1981

Ulla Puolanne
Toivo T. Pohjala

Pertti Salolainen
Arto Lampinen

Esko J. Koppanen
Asser Stenbäck

EDUSKUNNAN
MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNTA

Liite

Helsingissä,
19 päivänä marraskuuta 1981
Lausunto n:o 11

Valtiovarainvaliokunnalle

Valtiovarainvaliokunta on 10 päivänä viime lokakuuta päivätyllä kirjeellään pyytänyt eduskunnan päätöksen mukaisesti maa- ja metsätalousvaliokuntaa antamaan lausuntonsa hallituksen esityksestä n:o 133 laeiksi arpajaisverolain ja tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n muuttamisesta. Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina sisäasiainministeriöstä toimituspäällikkö Juhani Silén, maa- ja metsätalousministeriöstä kansliapäällikkö Reino Uronen, maatilahallituksesta ylitarkastaja Pentti Mallat, verohallituksesta ylitarkastaja Markku Hirvonen, Suomen Hippos ry:stä toimitusjohtaja Pekka Ilkka ja Suomen Hevosomistajain Keskusliitosta eläinlääkäri Esko Oijala. Käsiteltyään asian valiokunta esittää lausuntonaan seuraavaa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan hevoskilpailujen yhteydessä kilpailupaikalla toimeenpannun vedonlyönnin voitot saatettaviksi arpajaisveron alaisiksi. Ehdotetun muutoksen johdosta nämä totalisaattorivoitot eivät enää olisi voiton saajan veronalaista tuloa, vaan veron suorittaisi voitonsaajan puolesta vedonlyönnin toimeenpanija. Veron suuruus olisi 10 prosenttia vedonlyöntiin käytettyjen rahapanosten yhteismää-

rästä. Samalla ehdotetaan arpajaisveron vuotuisen tuoton jakoperusteita siten muutettavaksi, että valtio saisi tuotosta 60 % ja kunnat 40 %. Ehdotettuja muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuonna 1982.

Valiokunta yhtyy hallituksen esityksen perusteluissa lausuttuun ja katsoo näin ollen, että hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset olisi hyväksyttävä. Esitetyn suuruisella arpajaisverolla saattaa kuitenkin olla haitallisia vaikutuksia raviurheilulle ja sen kehittymiselle. Tämän vuoksi valiokunta katsoo, että arpajaisveron tulisi olla ehdotetun 10 prosentin asemesta vain 5 prosenttia vedonlyöntiin käytettyjen rahapanosten yhteismäärästä. Arpajaisverolain 4 a §:ää olisi tämän mukaisesti muutettava.

Edellä lausutun perusteella valiokunta esittää kunnioittaen lausuntonaan,

että hallituksen esitykseen sisältyvä ensimmäinen lakiehdotus olisi hyväksyttävä edellä esitetyin muutoksin ja toinen lakiehdotus muuttamattomana.

Maa- ja metsätalousvaliokunnan puolesta:

Toivo Yläjärvi

Kaarlo Muuramo

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Yläjärvi, varapuheenjohtaja Tuovinen, jäsenet Aaltio, Bär-

lund, Hakala, Hirvelä, Hämäläinen, Korhonen, Nieminen, Nikkilä, Raudaskoski, Rytkönen, Säilynoja ja Westerlund sekä varajäsen Perho.

Eriävä mielipide

Hallituksen esityksessä ehdotetaan hevoskilpailujen yhteydessä kilpailupaikalla toimeenpannun vedonlyönnin eli totalisaattoripelin siirtämistä arpajaisveron alaiseksi. Vero olisi määräprosentti pelipanosten yhteismäärästä.

Verovelvollisten kannalta uusi arpajaisvero olisi selvästi aikaisemmasta käytännöstä poikkeava. Voitosta maksettavan veron ohella vero perittäisiin myös hävitystä pelipanoksesta. Käytäntö olisi siis aivan toinen kuin lotossa tai raha-arpajaisissa, joissa verotuksen kohteeksi joutuvat pelkästään voitot.

Arpajaisverolain muutoksella tulisi olemaan haitallinen vaikutus totalisaattoripelin kasvuun ja sitä kautta raviurheilun ja hevestalouden kehitykselle. Lukuisten ulkomaisten esimerkkien ja 60-luvun kotimaisten kokemusten valossa valtion ei tulisi kajota raskaammalla verotuksella totalisaattoripelissä pelaajan osuuteen. Muutoksen jälkeen peli lähtisi laskuun ja totalisaattoripelistä maksettavalle valtionosuudelle kävisi samoin. Valtionosuuden ratkaisevaa pienenemistä vauhdittaisi ilmeinen pimeän totalisaattoripelin kiihtyminen lainmuutoksen myötä.

Valtion tulonlähteen ehdyttyä eräät rata-yhteisöt joutuisivat heti ylitsepääsemättömien

vaikeuksien eteen. Varoja ei riittäisi toimintaan ja rakentamisen yhteydessä syntyneiden velkojen ja niiden korkojen ja kuoletusten maksamiseen. Toiminta voisi jopa tyrehtyä. Kaupungit ja kunnat ovat panostaneet myös raviratojen rakentamiseen mm. Kuopiossa, Tampereella, Vaasassa, Oulussa, Jyväskylässä, Joensuussa, Lappeenrannassa ja Rovaniemellä.

Lisäksi on muistettava, että nykyisin ravi-kilpailuissa käy vuosittain 1,3 miljoonaa katselijaa, joista suurin osa on perheitä, joille ravit ovat muodostuneet tärkeimmäksi koko perheen vapaa-ajanviettomuodoksi. Raviurheilu työllistää 7 000—10 000 työntekijää. Raviurheilu on pysäyttänyt hevoskannan vähenemisen tässä maassa. Mikäli lainmuutos hyväksyttäisiin, vaarannettaisiin myös näiden myönteisten piirteiden toteutuminen.

Kaikkien edun mukaista olisi säilyttää nykyinen käytäntö, joka takaa raviurheilun ja hevestalouden jatkuvan hyvinvoinnin ja samalla valtiolle yhä kasvavan tulonlähteen.

Edellä sanotun perusteella katsomme,

että hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset olisi hylättävä.

Helsingissä 19 päivänä marraskuuta 1981

Olavi Nikkilä
Sampsa Aaltio

Matti Hakala
Heikki Perho